

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 1. Solutio Quæstionis, cum cautelis necessariò observandis in casibus
certis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

quæ sit sufficiens ad truncandos non uni pedes, qui cetero-
quin ipse conaretur assurgere: non sufficit tamen ad
donandas alas, præterquam fictitias.

Pars III.

Quæ continetur responsio ad propositum hoc in
libello quæsitum, cum cautelis necessariò observan-
dis, ne vera Contemplatio cum affectata
confundatur.

Caput I.

*Solutio quæstionis cum cautelis necessariò observandis
in certis casibus.*

I.

Sed tempus est denique, amicorum carissime, ut post
longam ratiocinationis digressionem, accedam ad fi-
nem, cujus gratiâ me illam fecisse non difficulter co-
gnosci potest. Factum id est, ut responderem quæsitò à te
proposito: An præstet, ut Animarum Directores ducant Ani-
mas viâ Meditationis; an viâ Contemplationis? Et ego ti-
bi sine fæco dico: ad respondendum tuo quæsitò, potuisse
me, tanquam ad littus, recto cursu inveni, ut fieri amat,
cum plenis velis navis agitur. Sed si ego hac ratione fe-
stinâssem ad portum, non licuisset mihi observare tot sinus,
tot arenarum cumulos, tot scopulos, tot pericula, quibus
cognitis rectiùs prospicitur, ubi tandem portus sit.

Stabilitis itaque principiis, hætenus probatis, ego, pro
 mea hebetudine, ita pronuntiabo. Quando Animæ pri-
 mò decernunt dare se totas DEO, si DEUS ipsemet in iis
 non operatur solus, trahendo eas ad Contemplationem
 S. Bermar. sublimem (ut accidere nonnunquam potest, sed rarò) ne-
 in Serm de cesse est omnino, ut Directores Animarum ducant eas viã
 Circum. puræ Meditationis, quæ est via Regia; id unum tamen ad-
 vertant, non omnes Animas habiles esse ad eandem Me-
 ditandi formam tenendam: & idcirco Meditationum ar-
 gumenta nunc pluribus, nunc paucioribus proponenda
 sunt, prout plus minúsve capaces sunt. Neque ad evitan-
 dum laborem Patrum amantium dicere oportet spirituali-
 bus ejusmodi filiabus, satis ipsis esse debere, cum accedunt
 ad Orationem, ut ibi se collocent in Fide. Non dixerò
 tamen, ut illas unquam obligent aut ad ratiocinandum
 cum rigore: sed permittant, ut intellecta veritate, libere
 indulgeant, quantum volent, affectibus devotis, quæ sunt
 brachia, quibus illam inventam stringere debent, & ad
 hoc non lentè procurrere.

Præ omni autem re alia diligenter inculcent Anima-
 bus suæ curæ creditis, ut DEO se in oratione, meliore quo
 possint modo, commendent, crebrò inquam, magno cum
 affectu, fiducia & demissione; nec ambigant, quin hæc viã
 locupletandæ sint veris virtutibus, citiùs etiam, quàm ipsæ
 putent.

Quodsi etiam permisã Animabus bonis hac affectuum
 libertate, tamen illæ subjectæ sint ariditatibus, non absque
 gravi periculo tædij, quo paulatim Orationem Mentalem
 fastidiant, & omnino relinquunt, non putent Directores
 satisfacisse se officio, si ipsis dicant, ut ariditates vincant
 tolerantia: etsi enim hoc bonum est, non est tamen bonum
 omni-

omnibus, nec ubique. Id agant potiùs, ut eas jubeant aliquantum legere, & aliquantum meditari; mox redire ad legendum, & inde iterum ad meditandum. Consilium hoc non est risu explodendum: lego enim id S. Francisco Salesio multum fuisse probatum. Ac proinde cùm ille animos addidisset alicui Animæ ad constanter perseverandum in ariditate, quàm in Meditatione quotidiana experiri erat solita, pergit in quadam suarum Epistolarum ita discurrere; *Utere libro, cùm animus tuus fuerit fatigatus. Vo-P. 2. l. 5. lo dicere, lege aliquantulum, & postea meditare: subinde iterum lege, & denno meditare, dum media vestra hora effluat. ep. 47. ad Sic fecit initio S. Mater Teresa, & dicit, bene sibi successisse Relig. Ab- negotium. Et quia confidenter loquimur, adjungo, quòd ego bat. quoque ita me gesserim, nec malè res cesserit. Sit tibi axiomatis instar, quòd gratia meditandi acquiri non possit ullo animi conatu, sed requirat suavem perseverantiam cum plena demissione animi.* Tam longè alia senserunt boni isti servi DEI, ab iis, qui cohorrescunt, cùm vel audiunt spiritum sensibili aliquo erigendum. An non præstat, efficere ut sensus juvet spiritum, quàm ut ille incipiat laborare tædio, plenusque indignatione despondeat animum, & spiritui resistat?

Ubi subinde animas profecisse patuerit, Directores earum variis indiciis agnoscent, an illas DEUS in conclave intimum admittere velit. Indicia autem ista erunt, cognoscere clarè, quòd illæ incipiant animum vehementer avellere à creaturis, ament solitudinem, complacent sibi in silentio, quòdque, ubi se ipsæ ad orandum componunt, major jam sit illa vis, quâ illas DEUS trahat ad se, quàm illa, quam ipsæ adhibent ad se DEO conjungendas. Tunc majori in libertate relinquendæ sunt, nunquam tamen
 ipsis

ipsis hæc quasi lex præscribatur ; necessarium esse relinquere Meditationem sic , ut ne audire quidem velint ejus nomen : hæc enim est doctrina prorsus & è diametro pugnans cum illa , quam peritissimi quique verbo , & exemplis tradiderunt. De Sancto Carolo scribit Justanus , solitum illum plerumque meditari de Passione Christi , ut jam supra animadvertum est , & quod præterea annis singulis bis se in loca à strepitu remota recipere solitus sit , ubi ab omnibus Mundi tumultibus avulsus aliquot diebus spiritum divinâ Contemplatione pasceret.

II.

SOLùm hîc attento obtutu observandum , aliud esse Contemplationem acquisitam , ut diximus toties , aliud infusam. Acquisita solet esse fructus valde ordinarius Meditationis perseverantis , imò , si Theologis Fides , non multum differt à Meditatione , sed illam perficit ; est enim illa modus tam perfectus agnoscendi confestim aliquam personam , aliquam domum , agrum , aut vilam , qualem habet , qui hæc jam crebrò admodum accuratè & minutim contemplatus est. Facit Anima , quod fecit Regina Saba , quæ initio magnâ suâ voluptate gloriâ Salomonis per partes consideravit. Postquam tamen hoc partium singularum examen absolvit , denique ejus ideam tam perfectam concepit , ut ad illam admirandam , amandam , séque ingenti lætitiâ perfundendam , alio opus non esset , quàm unâ solâ cogitatione , quâ illam sibi in memoriam revocaret. Et hæc fuit illa cogitatio , quæ , quod ad intellectum spectat , totam illam extra se rapuit , & stupore attonitam reddidit.

2. Reg. 9. *Non erat præ stupore ultra in ea spiritus.*

Quando

Quando igitur multo & diligenti Meditationis usu deprehenditur Anima bene disposita ad modum sive cognoscendi, sive concipiendi res, qualis est quem hîc descripsimus, sinatur in eo pergere; hoc enim est contemplari. Sed ne iste quidem status permanens ac fixus est. Et idcirco nunquam sibi persuadeat Anima, quòd operatura sit contra proprium statum, si quando in necessitate aliqua speciali, aut inquisitionis, aut reformationis, aut alterius redire etiam debuerit ad Meditationem.

Poterit autem præcipuè ad eam redire, quando pro luce aliquâ solenni, & sacrâ certo Mysterio, id ipsum Mysterium attentius & accuratiùs voluerit perpendere. Siquidem, etsi qui naribus admovet aquam illam suavissimam, quam Angelicam dicunt, fruatur in uno solo odore eminenter omni odore thymi, rosarum, roris matini, lilliorum, floris malorum aureorum, ex quibus ipsa composita est; non tamen idcirco qui nunc hunc, nunc illum ex his floribus seorsim ad nares admovet, non sentit, quem exhalat odorem ratione quadam propria & speciali. Idem fit in re nostra.

In Contemplationem igitur acquisitam plures introduci, & ad eam admitti possunt, cum advertitur augmentum luminis interni, demissionis, obedientiæ, abnegationis, & præsertim amoris DEI, jam per meditationem acquisitum. Contemplatio enim præcipuè consistit in facilitate, nata ex habitu bono, quam spiritus experitur, conjungendi se DEO, quin multis & longis considerationibus opus habeat, quæ ad hoc illum juvent.

III. Non

III.

Cant. I.

Non ita seres habet in Infusa. In hanc nemo cujusquam Directoris operâ ducendus est: cum ad solum Regem spectet ducere Sponsam, in laudatas illas cellas, quæ dicuntur vinorum electorum. *Introduxit me Rex in cellaris sua.* Promoveri tantum & adjuvari poterunt illi agendi modi, quibus DEUS Animam ad se trahit: hoc ipsum tamen magnâ agendum cautione, & valdè circumspectè, cum non leve sit periculum, longiùs illam provehendi, quàm per vocationem liceat. Si sponsa, absque eo, quod eam Rex manu prehensam ducat, ipsa se ulro ingesserit, væ miseræ! Punietur à Rege, ut nimium præfidens. Et magis etiam quàm ipsa punietur, qui ipsam impellit, urget, instat. *Non omnibus adolescentulis uno in loco frui datur secretâ Sponsi præsentia* (ita S. Bernardus de hoc negotio disseruit.) *sed ut cuique paratum est à Patre ipsius.* *Non enim nos eum eligimus, sed ipse elegit nos, & posuit nos, & ubi ab eo quisque positus est, ibi est.* Ut quid igitur nos ipsi conemur intrare illuc, ubi Dominus non tantum aperit januam, ut fieri assolet in hortis apertis; sed ipse introducit, ut fit in loca intima? Hinc celeberrimi quique Duces Animarum, de quibus aliqua extet memoria, nullâ non ætate hoc in genere fuerunt cautissimi, cum probè nôssent, quod cum DEUS Animam aliquam seriò vult, non ideo omit at illam evehere ad gradus altissimos, Visionum, Revelationum, Raptuum, Allocutionum mirabilium, quia ipsa infimâ statione contenta est. Imò tunc illam magis, quàm aliàs unquam evehit.

Nec vim ullam habet argutiâ, quâ non nemo hoc in negotio utitur. Contemplatio acquisita est dispositio proxima

xima ad infusam. Potest autem procurari acquisita. Igitur procurari, aut, ut ille loquitur, quasi jure exigi poterit etiam Infusa; permittendo tamen DEO & tempus & modum, quibus Animam velit elevare.

Nego siquidem consequentiam. Humilitas in Ecclesia est dispositio proxima ad consequendam summam gloriam. Ergo cum laude id agi & spectari poterit, ut quis glorificetur. Obedientia in Claustris Religiosorum est dispositio proxima ad obtinendas in iis solitas præfecturas. Ergo cum virtute poterit quis curare, ut has ad præfecturas adhibeatur. Sanctitas perfecta utrolibet in sexu est dispositio proxima ad patranda Miracula. Ergo procurari sanctè poterit virtus hæc prodigia patrandi. Omnes istæ sequelæ falsissimæ sunt; & quâ id causâ? nimirum omnes istæ, de quibus dictum, dispositiones ejus tantum generis sunt, quæ meriti congrui dicuntur. Quis autem nescit, non semper, quoties cum laude procurari potest ejusmodi meritum, pari etiam cum laude procurari posse præmium, quod illi respondeat? aliter si esset, posset quis cum laude procurare omnes dignitates, omnes opes, omnes hæreditates, omnes prærogativas, quæ bene meritis rectè tribuuntur. Aliter tamen se res habet. Multo plus laudis ille meretur, qui hæc procurare negligit. Contemplatio Infusa earum è gratiarum numero est quæ gratis datæ vocantur. Unde verum non est, quòd ab ullo unquam procurari possit (nisi hæc vox *procurare* sumatur sensu minùs proprio, ut significat actionem, quæ qualemcunque cum re proportionem & convenientiam habeat) & multo minùs velut jure exigi. Si autem ita res habet, quomodo igitur bonus Animarum Rector, qualem se profitetur citatus Magister, dicere Animabus potest, utut Sanctis, quòd habitâ jam

Z

Contem-

Job. 19.
v. 21.

Contemplatione acquisita tutò progredi possint ad exigendam etiam Infusam? Nunquid ad præceptum tuum elevabitur Aquila, aut in arduis ponet nidum suum?

Manf. 4.
c. 2.

Non ita Animas suæ curæ creditas allocuta est Sancta illa, quæ Matris titulum tam præclarè merita est. Ubi enim sermo illi fuit de primis istius Orationis infusæ principiis, summo studio filias suas admonuit, ne, si illam cuperent, ullo modo exigerent. *Desiderant aliqua nosse, hoc illa scripsit, quâ ratione obtinenda sit ista gratia? Edicam vobis id, quod audiivi: relinquendo curam DEO, quando placeat suæ majestati eam conferre, quia sic vult, & non ob aliud. Postquam factum fuerit id, quod fit in mansionibus præteritis, alio non est opus, quàm demissione. Hac vinci se sinit Dominus, ut nobis concedat, quantum ab eo desideramus. Primum autem, ex quo cognoscere potestis, an sitis prædita hac demissione, est, cogitare vos non esse dignas istis gratiis, & istis suavitatibus Domini, & quòd non oporteat eas habere, quamdiu vivitis. Dicetis mihi, quomodo ergo obtinentur, si eas non procuraverimus? ad hoc Respondeo, modum alium meliorem non esse, eo, quem dixi; non procurare illas. Conferantur hæc documenta cum illis, quæ dant nobis alij; & subinde observetur, an quidquam inter se similitudinis habeant, aut in vultu, aut in agendi ratione. Verùm an non affirmant Sancti, Contemplationem, qualiscunque illa sit, multis admodum communem esse? Ita sanè: quin ego repono; affirmari ab ipsis, quòd sit communis omnibus. Ita existimavit S. Gregorius. Et idcirco cùm secum tacitus observaret tam multas illas fenestras obliquas, aut sicut loquuntur Septuaginta, sagittarias, quæ omni ex parte illustrabant templum, in hæc verba scripsit. *Notandum, quòd intra Portam templi undique per circuitum fenestra obliquæ**

In Ezech.
l. 1. hom.
17.

liqua esse memorantur. Non enim Contemplationis gratia sum-
 mis datur, & minimis non datur. Sed sepe hanc summi, se-
 pe infimi, sepius remoti, aliquando eam Conjugati percipiunt.
 Si ergo nullum est officium fidelium, à quo possit Contemplatio-
 nis gratia excludi, quisquis cor intus habet, illustrari etiam
 lumine Contemplationis potest. Quia intra Portam undique
 per circuitum fenestrae obliquae constructae sunt, ut nemo ex hac
 gratia quasi de singularitate glorietur. Sed attentione hic
 opus est. Aliud est, quòd gratia Contemplationis, etiam
 Infusa, communis sit omnibus, aliud quòd à Directori-
 bus Animarum possit fieri communis omnibus. Possunt
 quidem id studiosè agere Directores isti, ut omnes habe-
 ant dispositiones ad hanc gratiam, de quibus ante diximus,
 dum eos inducunt ad diligenter meditandum, ad se abji-
 ciendum, ad obediendum, ad vincendum. Nunquam
 tamen id intendi potest, ut omnes illam habeant: hæc
 enim esset prætensio nimium quantum exorbitans. Hinc
 dicit, S. Gregorius. *Quisquis cor intus habet, illustrari,
 etiam lumine Contemplationis potest, non dixit: illustrabi-
 tur; Sed illustrari potest.* Et hoc quis negare possit? Sed
 aliud est fenestras habere apertas, aliud habere illud lu-
 men, non solitum tantum, sed exquisitum, sed splendi-
 dum, quin etiam supernaturale, quòd ingreditur per fe-
 nestras. Hoc pendet à DEO, qui solet illud dare nunc
 majus, nunc minus prout ipsi placet, non volendo in hoc
 ullis legibus adstringi. Et idcirco, curetur tantum sedu-
 lè, ut Animæ habeant fenestras apertas: nunquam tamen
 permittatur, ut etiam lumen exigant: hic enim verus mo-
 dus est efficiendi, ne illud habeant. Sic eodem loco in-
 dicavit S. Gregorius. *Quisquis jam lumini Contemplatio-
 nis intendit, curare magnopere debet, ut mentem in humili-
 tate*

Ibid.

tate custodiat. Inde est, quòd fenestram, de quibus dictum, non apertam tantum tenendam sint, sed etiam custoditam: apertam, ut lumen ingredi dignetur, si vult: custoditam, ne ingrediatur superbia. *Et patent itaque fenestrae, & munita sunt: quia & aperta est in mentibus eorum gratia, quàm repleantur: & tamen ad se Adversarium ingredi ad superbiam, non permittunt.* Quomodo autem non ingreditur ad illas Animas superbia, quæ, quoties se ad orandum componunt, toties istud lumen præterdunt, quod est tam insolitum?

IV.

ET hic error est maximus. Si enim demus, posse præterdendi & exigi Contemplationem etiam infusam, consequens inde erit, quòd nullo non anni tempore præterdendi possit, quàm longus ille est, præterdendi omni mense, omni tempore matutino. O gratias nec visas unquam, nec auditas, nec ullo seculo possibiles iudicatas! Quomodo igitur erit, qui hortari hodie audeat tam multas animas, ut loco meditationis semper se impendant Orationi Quietis? S. Bernardus, qui investigatam hanc orationem invenit in conclavi intimo sponsi, tanto ejus desiderio, tanto amore exarsit, ut extra se raperetur magnitudine solatij, quod hausit ex ea conspecta: & idcirco clamavit, *O si durasses!*

Serm. 21. Iterum, iterum! O verè quietis locus &c. Dein autem ad suos versus Monachos, quid subjunxit? subjunxit; quòd si eorum cuiquam contingeret intrare vel horulæ spatio ad experiendum in secessu tali bonum ejus generis, merito ille gloriari posset. *In hoc arcanum & in hoc Sanctuarium DEI si quem fortè vestrum aliqua hora hic caperit, & sic abscondi contigerit, ut minimè eum avocet, aut perturbet, vel sensus egens,*

egens, vel cura pungens, vel culpa mordens, vel ea certè, quæ
 difficilius amovetur, irruentia imaginum corporearum phan-
 tasmata: proterit quidem hic, cum ad nos redierit, gloriari,
 & dicere: *Introduxit me Rex in cubiculum suum.* Est autem
 hæc omnium istorum causa; quia hoc est cubiculum illud
 intimum, in quo se DEUS non exhibet amplius ullatenus
 iratum, sed positâ omni turbatione exhibet se erga nos mi-
 sericordem, benignum, totum amabilem, totum amantem,
 & idcirco nos penitus tranquillos reddit illâ tranquillitate,
 quam vultu præfert, quando nobis vult exhibere singula-
 re aliquod pignus sinceritatis. *Hic verè quiescitur, & cur,*
 quia, ut ait Sanctus: *Tranquillus DEUS tranquillat omnia,*
 & *quietum aspiceret, quiescere est.* Et hæc Oratio quietis,
 quæ in ipsa adeò Clara valle tam rara fuit, illa est, quam
 sibi hodie promittere à DEO possunt, tot Animæ ad suum
 arbitrium in medio seculi tumultu! O præsumptionem!
 O elationem! O audaciam! Ita, ut si illa daretur, his o-
 mnino verbis accusare eam necesse esset: neque enim un-
 quam vero simile esse potest, quòd DEUS nullo non die
 tranquillet tam multas Animas, eo modo, quo in Quietis
 Oratione illas tranquillat. Quomodo fieri potest, ut non
 pleræque Animæ, etsi piæ, fragiles tamen, cogantur sæpe
 vel ingratis suis dicere cum Jobo: *Considerans cum timore* Job. 12.
solicitor. Et si hoc dicere debent, quæ earum in ejusmo- v. 14.
 di statu quies esse potest? Fieri nunquam potest, ut volun-
 tas omni suo imperio perveniat ad tranquillandas reliquas
 duas facultates, quibus in omni sua operatione utitur,
 Phantasiam dico & Intellectum, si prius ipsa sufficienter
 quieta non est. Quomodo autem quieta erit, quæ trepi-
 dat? An fortassis conjungi unquam inter se poterunt hæc
 duo

duo Orationis tam pugnancia inter se geneta, Oratio quietis, & Oratio Trepidationis?

II.

PROgrediamur adhuc longius: & demus, quòd tam multæ Animæ, multò magis fortunatæ, quàm Alcyones, obtinere quotidie possint Orationem tam beatam, quam non datur experiri nisi mari tranquillo; quæ tandem ratio suadere potest, ut Directores hoc nihilominus documentum ipsis tradant, ut inde illam incipiant, in quod desinere debet? In Oratione Quietis, quando illa pertingit ad apicem sui status, Facultates omnes manent fixæ & stabiles; Voluntas manet fixa, quia non habet amplius quod desideret; fixa phantasia, fixus intellectus; quia & ipsæ modo suo concurrunt ad plenè gaudendum bono præsentis. Quid ergo hinc colligitur? Ergo hinc omnino inchoetur Oratio; à figendis Potentiis. Hic enim vero vocum ambiguitate apertè luditur. Etsi enim omnes aliæ in medium allatæ rationes vim omnem amitterent, quis non tandem agnoscat manifestè, hoc idem esse, ac carceres velle mutare in metam? Non video, quâ alia comparatione meliùs rem ob oculos ponere possim; unde repeto; hoc est carceres mutare in metam; seu initium cursus cum fine confundere. Ubi ad metam perventum est, Equus, qui decurrit, quiescit, gaudet, & exultat quodammodo, nec se capit ob naturalem illum sensum, quem habet, de bravio obtento. Quare, qui illum regit, dare operam debet, ut initio cursus ita sit constitutus? Cui hoc risum non excutiat? sed, pro dolor! non ita se habet res nostra. Res est, necesse est dicere, res est, si animum advertamus, mero planctu digna,

gna. Quâ tandem ratione is, cujus in pectore vel scintilla
 adhuc sinceri Zeli micat, non potest non solvi in lacrymas,
 etiam amaras, dum videt tot Animas ejusmodi documen-
 tis illectas, omittere cogitationes de suis defectibus & mi-
 seriis, de Christi cruciatibus & abjectione, de ejus obedi-
 entia, de tot profundissimis ejusdem doctrinis: & cur? ad
 cœercendam cohibendamque quantum uspiam potest om-
 nem imaginem, omnem cogitationem, omnem affe-
 ctum, qui in ipsis excitetur, quamlibet utilem, & sic per-
 tingere ad quietem. Non ita sit: non ita æquum est fieri,
 Equus ad metam quiescat, non ad carceres: ad carceres
 currat: Quies enim, quâ ad metam frui licet, vera quies
 est: Quies initio cursûs, nullo modo Quies est, languor est,
 tepiditas est, socordia est vel calcaribus castiganda; non
 est, ut hodie aliquibus eam appellare placet, negligentia
 mystica. Quid idcirco S. Pontifex Gregorius pronuntia-
 vit? pronuntiavit, quòd initio Orationis animus huc illuc
 vertere se debeat, ut in fine quiescere liceat. *Sic quippe* Super
in Contemplationem nostram, multa cogitationibus circum Ezech. 1. 1.
eundo, proficimus, sicut exempla bonorum saepe quærimus, ut in ho. 17.
moribus proficiamus. Anima Contemplans, meâ quidem
 opinione, Apem imitari debet. Debet illa de considera-
 tione transvolare ad considerationem, à cognitione ad co-
 gnitionem, aut saltem ab affectu ad affectum, tanquam de
 flore ad florem, si ex primo flore pascere se abunde potest,
 nihil quærat amplius. Recipiat se in secessum suum inti-
 mum, si ita DEUS decrevit, & in eo ut suo apis infavo,
 aut ceræ cellula, melle collecto gaudeat ac fruatur. Ubi
 tamen illæ necdum unicam guttulam collegerint, an non
 insolens est, damnare potius semper miseras Apes ad hæ-
 rendum in alveari sine ullo melle, quàm ad hoc sollicitè
 quæren-

quærendum & suaviter libandum de flore in florem volitare? Cur autem hoc? quia nullo modo convenit, ex quo ad Contemplandum transitum est, denuò meditari. Qui meditatur, transit de flore in florem; qui Contemplatur, eodem ipso semper in flore sedet. Sed si hoc ipso in flore misella Apis non invenit, unde se pascat, quid illi agendum? consumatur potiùs tædio & inediâ, quàm ut florem mutet.

Eccl. 7.

Infelices nos! an non millies ex Sapiente intelleximus, meliorem esse sine comparatione finem Orationis, quàm principium? *Melior est finis Orationis, quàm principium.* Et cur hoc, nisi quia fieri plerumque non potest, ut initio mox Orationis sentiatur ille fervor, illud solatium, illud gaudium, illa quies, quæ crebrò in fine datur experi. Cur igitur id petitur, ut ab eo statu, ad quem in Orationis fine pervenitur, ducatur initium? hoc sanè est omnem rerum ordinem pervertere. Eâque causâ mihi persuadeo, Directores Animarum hac sui muneris lege teneri, ne unquam permittant, ut in animis error tam perniciosus radices figat; velle enim hac studiosâ cessationis ab actibus methodo evehere animas, ad quemcunque Contemplationis seu acquisitæ, seu Infusæ gradum, est velle bufoni affigere alas ut volet. Non ego ita loquor, ita loquitur S. Terefia:

In vita,
c. 22.

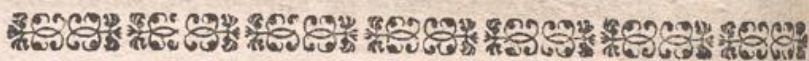
Quando placet DEO, ô quàm attollitur Anima sine ejusmodi adminiculis! utut illa facultates suas ad agendum applicet, abripit illam non secus, ac Gigas fortissimus tolleret stipulam; nec obniti vi ulla possumus. Credere autem quòd spiritus, cum vult, facere hoc ex se possit, aliud non est, quàm expectare, ut bufo aliquis sua virtute volet; imò adhuc difficilius mihi videtur, ut spiritus se noster attollat, cum eum
DEUS

DEUS ad se non trahit. Nam præter mille impedimenta, quæ illum morantur, terrâ plenus est, & sic parùm illum juvat, velle volare: etsi enim hoc illi magis à natura competat, quàm bufoni, nihilominus ille culpâ suâ tam profundè luto immersus hæret, ut naturalem illam suam aptitudinem amittat.

His principiis tam seriis & solidis, nitendum est Ducibus Animarum; cùm securissimi esse possint, nihil se ulli animæ damni allaturos: ad hunc enim finem Sancta cum Directore suo communicare hæc sensa voluit, ut ipsa scribit, ut illi lucis aliquid afferrent ad dirigendam quamcunque Animam, quanto magis devotam, tanto minùs egen-tem ejusmodi adminiculis, quæ illam è conditione vulgari attollant.

Quòd si quis in Contrarium citet S. Thomam eo loco, quò scribit, majoris esse meriti, applicare Animas ad Contemplationem quàm Actionem: *Magis acceptum est 2.2.q.182. DEO, quòd aliquis Animam suam & aliorum, applicet Con- art.2.ad 3. templationi, quàm actioni.* Novimus equidem, quòd qui locum hunc affert ad probandum, quòd Animæ potiùs inducendæ sint ad Contemplandum, quàm Meditandum, afferat quidem illum ad propositum, sed ineptè, & non ad rem. Nec enim hoc loco S. Doctor confert Contemplationem cum Meditatione, sed Contemplationem cum officio Concionandi, iter faciendi, & aliis circa proximum functionibus se occupandi. Et hoc in sensu dicit, naturâ quidem suâ plus mereri Contemplationem, quàm Actio-nem. Contemplatio enim propiùs refertur ad nos conjun-gendos DEO, quàm Actio: etsi deinde addat ex acciden-ti actionem non rarò gratiorem esse DEO, & majoris me-riti feracem, quàm sit Contemplatio: id quòd tunc verum est, quando ex majori erga DEUM amore, Apostoli ex-
A a
emplo,

emplo, contenti sumus relinquere per intervalla DEUM, non alio fine, quàm ut ejus amore laboremus. Sed quid hoc totum ad rem facit, & ad probandum, quòd Animæ introduci possint ad quamcunque Contemplationem, non solum absque metu, sed etiam cum merito, dum in ipsa vita Contemplativa plurimæ sunt illæ, quibus DEUS negat gratiam Contemplandi? Si allata S. Thomæ verba accipienda sunt ita crudè, ut jacent, absque eo, quòd ostendatur, quem in finem, quâ cautione, quibus in adjunctis prolata sint, credet vulgus, majoris meriti rem esse, applicare rusticum aliquem ad contemplandum, quàm fodiendum: *Magis enim acceptum est DEO quòd aliquis animam suam & aliorum, applicet Contemplationi, quàm actioni, Quæ autem ista est pietas, si Doctori Intellectus Angelici affingimus Doctrinam, quæ humanum etiam tantopere dedeceret?*

Caput II.

Respondetur ad quæsitum cum cautionibus necessario servandis, cum res sunt dubie.

I.

IN rebus certis, nullus consultationi locus est, est in dubiis. Certa res est, in principiis vitæ spiritualis, nisi DEUS contra consuetum ordinem operetur, Animas, quantum fieri potest, ducendas esse viâ Meditationis. Certa res est, quòd in progressu, cum paulatim Meditatio plus incipit habere Amoris, quàm ratiocinationis, possint Anima,